

Svenska Finlands folkting
folktinget@folktinget.fi

21.05.2026

Riksdagens förvaltningsutskott
hav@eduskunta.fi

BEGÄRAN OM UTLÅTANDE OM REGERINGENS PROPOSITION TILL RIKSDAGEN MED FÖRSLAG TILL LAG OM ÄNDRING AV LAGEN OM FRÄMJANDE AV INTEGRATION OCH TILL LAGAR SOM HAR SAMBAND MED DEN

Folktinget tackar förvaltningsutskottet för möjligheten att ge sitt utlåtande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om främjande av integration och till lagar som har samband med den.

Enligt regeringsprogrammet ska antalet som integreras på svenska öka till 5 – 10 % i framtiden. Idag integreras endast 1,5 procent av de integrationskunder som söker arbete på svenska. Man ska också säkerställa att integration är möjligt på båda nationalspråken och myndigheterna ska tydligare informera om möjligheten till integration på svenska. Folktinget ser en ökad medvetenhet om invandrarens rätt att välja integrationsspråk, finska eller svenska, och en utvecklad och synlig integrationsstig på svenska som avgörande frågor för att regeringens mål ska nås. En bredare kunskap om och en neutral inställning till den svenska integrationsstigen behövs hos dem som arbetar med integrationsfrämjande tjänster. En saklig och korrekt information om språkvalet bör ges i ett tidigt skede för att invandraren ska kunna fatta ett välgrundat beslut. En smidig integration på båda nationalspråken bör garanteras i alla tvåspråkiga områden.

Det lagstadgade uppdraget för att anordna integrationsutbildningar föreslås att avlägsnas från läroanstalter inom fri bildning. I framtiden skulle integrationsutbildningarna ordnas som arbetskraftspolitiska utbildningar, trots att majoriteten som integreras i Finland på svenska integreras via fria bildningen.

Regeringen har under denna regeringsperiod tilldelat den fria bildningen 2,5 miljoner för att utveckla integrationsutbildningen på svenska. Resultatet har varit att antalet integrationsutbildningar på svenska ökat och att integrationsstigen på svenska blivit tydligare. I Nationalspråksstrategin betonas att utbudet av den svenskspråkiga integrationsutbildningen bör ökas så att den utgör ett reellt alternativ och att antalet personer som integreras på svenska ska öka så att de proportionellt sett minst motsvarar de svenskspråkigas andel av befolkningen i en kommun. Folktinget ser att propositionen direkt motverkar Nationalspråksstrategins mål och stöder inte ändringen.

En webbutbildning är ett bra komplement till integrationsutbildningar med fysisk närvaro men lämpar sig inte för hela målgruppen. En webbaserad utbildning kan inte vara det enda alternativet för integrationsutbildningar på svenska och hur man gör integration på svenska tillgänglig oberoende av boningsort. Folktinget anser att en viktig del av integrationsprocessen är den sociala inklusionen, vilken faller bort om en nyanländ endast deltar i en webbaserad integrationsutbildning.

Huvudansvaret för integrationen och sysselsättningstjänsterna överfördes 2025 till kommunerna. De föreslagna nedskärningarna drabbar direkt kommunerna. Hittills har kommunerna kunnat utnyttja den fria bildningens tjänster och kunnat använda finansieringen som getts den fria bildningen. I framtiden ska tvåspråkiga kommuner själva ordna och finansiera integrationsutbildningar på både finska och svenska. De som önskar integreras på svenska är ofta färre till antalet, vilket leder till sämre lönsamhet. Folktinget är oroat för att kostnaderna för utbildningarna i värsta fall kan leda till att kommunen inte ordnar integrationsutbildning på svenska, vilket är diskriminerande med tanke på rätten för invandraren att välja integrationsspråk.

Enligt regeringsprogrammet ska sökandet efter kommunplatser för kvotflyktingar i svenskspråkiga kommuner effektivieras. Samtidigt har 26 mottagningscentraler stängts och idag finns endast tre mottagningscentraler kvar i tvåspråkiga kommuner. Enligt Folktinget motverkar nedläggningen av mottagningscentralerna skrivningen i regeringsprogrammet och regeringens mål om att 5 – 10 procent ska integreras på svenska i framtiden. Även om mottagningscentralernas primära uppgift inte är integration är möjligheten till integration på svenska större om man bor på en tvåspråkig ort.

En föreslagen inbesparing är slopandet av beredskapsersättning för mottagandet av kvotflyktingar. Förslaget slår särskilt hårt mot de tvåspråkiga kommunerna som enligt regeringens målsättning ska bära huvudansvaret för kvotflyktingarna.

I kommuner där integration på svenska och finska är möjligt ska man utvärdera vilket integrationsspråk som bättre motsvarar invandrarens behov och ta i beaktande intresset för att utveckla kunskaper i båda nationalspråken samtidigt. Folktinget betonar att i enlighet med integrationslagen ska invandraren ha rätt att välja integrationsspråk, svenska eller finska. Även om en invandrare är bosatt på en ort där finskan dominerar arbetar många inom internationella företag där arbetsspråket är engelska. Dessa personer kan gynnas av att som första språk lära sig svenska och avlägga språkprovet på svenska för att kunna ansöka om medborgarskap.

Folktinget föreslår att den fria bildningens utbildningsuppdrag preciseras i lagen i stället för att avlägsnas. I framtiden bör den fria bildningen ses som en komplettering och ett alternativ till den arbetskraftspolitiska integrationsutbildningen. Folktinget föreslår att möjligheten för att delta i studier inom fria bildningen kvarstår för personer med integrationsplan. Avgörande är också att individen efter avslutad arbetskraftspolitisk integrationsutbildning kan delta i fria bildningens språk- och samhällsutbildningar. Folktinget anser att finansiering för den fria bildningens språk- och samhällsutbildningar är av mycket stor betydelse för integrationen på svenska, för utbildningsbredden på svenska i Finland och för de svenska rummen och strukturerna i Finland.

Helsingfors 21.5.2026

Christina Gestrin
Folktingssekreterare
Svenska Finlands folkting

Stephanie Lindberg
Språkskyddssekreterare
Svenska Finlands folkting